

YVA-kuulutus

Pampalon kaivoksen toiminnan laajentaminen Ilomantsi

Endomines Oy on toimittanut yhteysviranomaisena toimivalle Lupa- ja valvontavirastolle YVA-lain (252/2017) mukaisen ympäristövaikutusten arviointiohjelman (YVA-ohjelman). Arviointiohjelma on hankkeesta vastaavan laatima suunnitelma hankkeen ympäristövaikutusten arvioinnin toteuttamisesta.

Hankkeen kuvaus

Hanke sijoittuu Ilomantsin kunnan Hattuvaaran kylään noin 40 kilometriä kunnan keskustaajamasta koilliseen. Hankealue käsittää nykyisen kaivosalueen (Pampalon kaivospiirin) lisäksi uuden kaivoslupa-alueen KL2024:0003 sekä veden siirtoputken Hattujärveen.

Hankkeesta vastaava Endomines Oy on suomalainen kaivos- ja malminetsintäyhtiö, jonka painopiste on kulta. Yhtiön kullan tuotanto sijaitsee Pampalossa ja toimivat kaivokset Pampalossa ja Hoskossa, Ilomantsissa. Endomines Oy suunnittelee Pampalon kaivoksen toiminnan laajentamista. Pampalon toiminnan muutos koskee rikastushiekka-alueen laajennusta, sivukivi- ja maa-ainesten läjitysalueiden laajennusta, maanalaisen kaivoksen ja avolouhoksen laajennusta ja syventämistä sekä raakaveden ottoa Hattujärvestä. Maanpäälliset toiminnot laajenevat Pampalon nykyisen kaivospiirin ja kaivosalueen sisällä. Vain maanalainen kaivostoiminta laajenee uudelle kaivoslupa-alueelle. Laajennus mahdollistaa Pampalon toiminnan jatkumisen nykyisen kaltaisena pitkälle tulevaisuuteen.

YVA-menettelyssä arvioitavat vaihtoehdot

YVA-menettelyssä arvioidaan kolmea hankevaihtoehtoa VE0, VE1a ja VE1b. Vaihtoehto VE0 tarkoittaa Pampalon toiminnan jatkumista nykyisten ympäristölupien puitteissa. Vaihtoehdot VE1a ja VE1b eroavat toisistaan rikastushiekka-alueen laajennusalueelle sijoitettavan rikastushiekan läjitystekniikassa sekä laajennusalueen lopullisessa korkeudessa ja täyttötilavuudessa. Muutoin VE1a- ja VE1b-vaihtoehdot ovat keskenään samanlaisia.

VE0:

Louhintaa ei laajenneta. Rikastushiekka-aluetta korotetaan Lupa- ja valvontaviraston päätöksen 6.5.2026 (nro 199/2026) mukaisesti. Vesien- ja vesienkäsittelysakkojen hallintaa kehitetään. Rikastamon kapasiteetti pysyy ennallaan. Rikastamalla tullaan rikastamaan myös Karjalan kultalinjan muista esiintymistä louhittavaa malmia nykyisen luvan mukaisesti. VE0-vaihtoehto on sama kuin Endomines Oy:n toisen Ilomantsissa sijaitsevan, parhaillaan YVA-menettelyssä olevan, Eteläisen kultalinjan kaivoshankkeen VE0-vaihtoehto.

VE1a:

Maanalaista kaivosta syvennetään ja laajennetaan uudelle kaivoslupa alueelle (KL2024:0003). Avolouhosta syvennetään ja laajennetaan. Sivukiven louhinnan kapasiteettia nostetaan.

Rikastushiekka-aluetta sekä sivukiven ja maa-ainesten läjitysalueita laajennetaan. Tarvekiveä murskataan sivukivialueella. Sivukiveä sijoitetaan myös avolouhokseen. Rikastushiekan läjitystekniikkana tarkastellaan lietemäisen rikastushiekan läjittämistä rikastushiekka-alueen laajennusalueelle eli ns. märkäläjitystä. Laajennusalueen läjityksen lopullinen korkotaso +214,3 m mpy ja täyttötilavuus 1,5 Mm³.

Vesien- ja vesienkäsittelysakkojen hallintaa kehitetään, raakavedenotto siirtoputkella Hattujärvestä, tarvittaessa myös veden purku. Vesienjohtamissuunnat ovat molemmissa hankevaihtoehtoissa VE1a ja VEB samat. Toiminnan aikana pääpurku suunta on Riitaoja-Sivakkojoki-Hattujärvi. Sulkemisen jälkeen vesienjohtaminen tapahtuu molempiin purkusuuntiin: Riitaoja-Sivakkojoki-Hattujärvi ja Lietoja-Alajoki-Koitajoki.

Rikastamon kapasiteetti pysyy ennallaan. Betoniasema perustetaan kaivosalueelle. Kaivannaisjätteiden hyödyntämistä kehitetään.

VE1b:

Maanalaista kaivosta syvennetään ja laajennetaan uudelle kaivoslupa-alueelle (KL2024:0003). Avolouhosta syvennetään ja laajennetaan. Sivukiven louhinnan kapasiteettia nostetaan.

Rikastushiekka-aluetta sekä sivukiven ja maa-ainesten läjitysalueita laajennetaan. Tarvekiveä murskataan sivukivialueella. Sivukiveä sijoitetaan myös avolouhokseen. Rikastushiekan läjitystekniikkana tarkastellaan suodatetun rikastushiekan läjittämistä rikastushiekka-alueen laajennusalueelle eli ns. kuivaläjitystä. Laajennusalueen läjityksen lopullinen korkotaso +221,5 m mpy ja täyttötilavuus 1,83 Mm³.

Vesien- ja vesienkäsittelysakkojen hallintaa kehitetään, raakavedenotto siirtoputkella Hattujärvestä, tarvittaessa myös veden purku.

Rikastamon kapasiteetti pysyy ennallaan. Betoniasema perustetaan kaivosalueelle. Kaivannaisjätteiden hyödyntämistä kehitetään.

Kuulutus ja arviointiohjelma nähtävillä

Kuulutus pidetään nähtävillä 27.7.2026–26.8.2026 Lupa- ja valvontaviraston verkkosivuilla osoitteessa www.lvv.fi/kuulutukset-ja-yleistiedoksiannot. Kuulutus ja arviointiohjelma julkaistaan sähköisesti ympäristöhallinnon verkkosivuilla osoitteessa www.ymparisto.fi/pampalon-kaivoksen-toiminnan-laajentaminen-YVA.

YVA-ohjelmaan voi tutustua tänä aikana myös Ilomantsin kunnan palvelupisteellä (Soihtulantie 7, 82600, Ilomantsi), Ilomantsin kunnan kirjastossa (Mantsintie 11, 82600, Ilomantsi), Lehtovaaran kylätalolla (Hatuntie 196, 82960, Lehtovaara) ja Taistelijan talolla (Hatuntie 387, 82967, Hattu) toimipaikkojen aukiolojen puitteissa.

Esittelytilaisuus

Hankkeen ja arviointiohjelman esittelytilaisuus pidetään tiistaina 11.8.2026 kello 17.30–19.30 Taistelijan talolla (Hatuntie 387, 82967, Hattu). Tilaisuudessa on kahvitarjoilu kello 17.00 alkaen. Tilaisuuteen voi osallistua etäyhteydellä. Osallistumislinkki julkaistaan ennen tilaisuutta edellä mainitulla ympäristöhallinnon verkkosivulla.

Lausunnot ja mielipiteet

YVA-ohjelmaa koskevat lausunnot ja mielipiteet tulee toimittaa viimeistään 26.8.2026 osoitteeseen kirjaamo@lvv.fi tai postitse osoitteeseen Lupa- ja valvontavirasto, PL 20, 13035 LVV. Viitteeksi LVV-U/84255/2026.

Yhteysviranomaisen lausunto arviointiohjelmasta on nähtävillä kuukauden kuluessa lausunnon antamiseen ja mielipiteiden esittämiseen varatun määräajan päättymisestä ympäristöhallinnon verkkosivulla www.ymparisto.fi/pampalon-kaivoksen-toiminnan-laajentaminen-YVA.

Lisätietoja

Hankkeesta vastaava: ympäristöpäällikkö Marjo Pusenius, Endomines Oy, p. 050 444 3592, [marjo.pusenius\(at\)endomines.com](mailto:marjo.pusenius(at)endomines.com)

YVA-konsultti: projektipäällikkö Soile Nieminen, Afry Finland Oy, p. 044 468 8080, [soile.nieminen\(at\)afry.com](mailto:soile.nieminen(at)afry.com)

Yhteysviranomainen: ympäristöasiantuntija Sara Muhonen, Lupa- ja valvontavirasto, p. 0295 255 843, [sara.muhonen\(at\)lvv.fi](mailto:sara.muhonen(at)lvv.fi)

Julkaistu Lupa- ja valvontaviraston verkkosivuilla 27.7.2026.

Lupa- ja valvontavirasto

Postiosoite: PL 20, 13035 LVV
Puhelinvaihte: 0295 254 000
kirjaamo@lvv.fi | lvv.fi